

LIBRIS

We know
books

Redactare, tehnoredactare: Andreia E. Breaz

Colecția: *FILozOFIE*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CIUCHIȚĂ, LUCIAN

Citadela nebunului / Lucian Ciuchiță;

Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2023

ISBN 978-630-311-091-2

821.135.1

© Lucian Ciuchiță

Toate drepturile sunt rezervate.

Orice reproducere, parțială sau totală, a acestei cărți,
fără acordul scris al autorului este interzisă,
considerată ediție pirat și se pedepsește conform
Legii dreptului de autor.

Editura ECOU TRANSILVAN, Cluj-Napoca, 2023

Editor: Nadia Fărcaș

E-mail: office@edituraecou.ro

Telefon: 0745828755; 0364730441

Lucian Ciuchiță

CITADELA NEBUNULUI

Editura Ecou Transilvan
Cluj-Napoca
2023

Am reluat escalada. Parcursesem mai bine de o jumătate din călătorie, dar obosisem...

În fiecare dimineață, muntele Nimănuî își ațintea privirea spre îndrăznețul care dorea să-i cucerească înălțimile. Se simțea ca un mustang, cu coama deasă, sticloasă, furios pe temerarul călăreț.

De fapt, începusem un drum și mai greu, și mai periculos. Soarele părea mai palid acum, abia mai putea să-mi urmărească pașii pe poteci. Și obosit fiind, am lăsat culorile Toamnei în urma mea, pe care nu avusesem timp să le privesc.

Urcam tot mai greu, iar aerul devenise din ce în ce mai rarefiat... Mă sufocam. Un vânt rece mă înconjurase, pașii îmi înghețaseră și mai aveam destul până în vârf. Teama aproape pusese stăpânire pe mine. Doar focul lăuntric mi-a dat forța necesară să-mi continui drumul până la capăt. Bătrân fiind, am lăsat și culorile Iernii în urma mea, pe care nu avusesem timp să le privesc.

Nu am avut Timp să privesc culorile anotimpurilor!... doar secunde, minutele și anii care au trecut pe lângă mine ca o furtună de praf.

Sfârșit

CUPRINS

<i>Cuvânt înainte</i>	5
<i>Prefață – Portretul scriitorului la a doua tinerețe</i>	6
Partea întâi	13
Regii Cuvântului.....	13
Partea a II-a	31
Citadela Nebunului.....	31
Și dacă Nebunul are dreptate?	33
Sfaturile unui Maestru către o „romancieră”	35
Poveste pentru oameni mari.....	38
Ghid pentru călătoria interioară	40
Tăblițele Scriitorului.....	43
Materialism vulgar	45
Sărmană omenire!	48
Fata morgana	51
Pământ peste pământ.....	53
Chipul din topor	58
Ignoranță sau eșuare în comoditate?.....	59
Despre arta momentului	61
Diferența dintre scriitor și autor.....	62
Omul covidian.....	64
Imagini prin hubloul destinului.....	69
Fiecare zi are ziua ei... ..	70
Pustiu existențial.....	72
Revelație	74
Apusul prin ochii unui copil.....	76

Portretul unui existențialist.....	77
Ultimul vals pe corabia deșertăciunii.....	79
Viața pe aripi de pescăruș.....	80
Deșertul realității.....	82
Efectul de mantă.....	84
Nu știi, dar cred.....	86
De-ar fi acum sau peste o mie de ani.....	87
O lume nelalocul ei.....	89
Dialog cu Alter Ego.....	95
Un cuvânt cât o mie de poze.....	98
Scriu zilnic în jurnalul de bord al capsulei.....	100
Scriitorul în Cercul Negru.....	101
Vremuri noi pentru oameni-roboți.....	102
Laguna singurătății.....	105
Când se lasă liniștea.....	107
Amintiri despre viitor.....	108
Infinitul din vârful peniței.....	110
Principiul mașinii de bărbierit.....	112
Jumătatea plină a paharului.....	113
Cumpăna dintre ani.....	115
Gânduri pozitive sau maturizare interioară?.....	117
Omul bun și extraterestrul rău.....	120
Visarea lucidă... Să nu preacurvești în vis!.....	123
Exprimare ambiguă.....	125
Matricea existenței.....	127
Filozofia unei zile proaste... Cuget, exist cât mai pot!.....	129
Înțeleptul din munți.....	131
Cărți și flori.....	133
Deschideți porțile sufletului.....	135
Frica de a fi murit.....	136
Între două lumi.....	137
Cine este Dumnezeu?.....	139
Astăzi este începutul Mâinelui pe care l-am căutat Ieri.....	142

Trenulețul din bambus.....	144
Târgul de roșii literare.....	148
Alte „roșii literare”.....	150
Cărți pentru un creier leneș.....	151
Dragoste.....	152
Odă femeilor din viața noastră.....	153
De ce singurătatea artistică are un farmec aparte?.....	154
O lege pentru literatura română.....	155
Singurătatea florilor.....	156
Un alt loc sub soare.....	158
Timpul, Marele dușman al Creației.....	159
Omul cu o mie de culori.....	160
Zorii puri ai dimineții.....	163
Copilul din tine.....	165
Realitatea, prin ochii unui copil.....	166
Robotizarea viitorului... robotizarea sentimentelor.....	167
Țara în care maneliștii prosperă și intelectualii se sting în sărăcie.....	169
Planeta șobolanilor.....	172
Priviți peste zidul manipulării!.....	173
Atracianism.....	175
Cum să supraviețuiești într-o lume a proștilor?!.....	180
Vânătorul suprem de rechini.....	183
Din secretele fericirii (I).....	184
Calvarul fiecăruia dintre noi... Golgota omenirii!.....	185
Din secretele fericirii (II).....	187
Dedic aceste rânduri.....	188
În țara orbilor, alogenu este împărat!.....	190
Spiritul nu se hrănește cu bani.....	191
De la dictonul „homo homini lupus” la „antropofagia” zilelor noastre.....	193
Vremuri întunecate.....	195
Pentru cine bat clopotele?.....	197

Privind destinul în față...suntem proprii noștri prizonieri.....	199
De ce se promovează maculatura occidentală?	202
Teoria înghețării rațiunii.....	204
Groapa.....	205
Dialog cu Dostoievski.....	206
Ce este un geniu?.....	209
Ce este scriitorul?	210
Să scriem cuvinte.....	211
Singurătate.....	212
Starea de flux.....	213
Decalogul minciunii.....	215
Uitarea ca formă de tăcere absolută.....	216
Este atât de târziu?	217
Am fost.....	218
Culorile Timpului.....	219

Partea a II-a

Citadela Nebunului

În contrast cu partea luminoasă a Oraşului Nou se află periferiile, pline de oameni amărâţi care au fost ceva în trecut. Acolo trăiesc Oamenii Marginalizaţi, care au citit mult cândva şi acum tot asta fac. Din această vină au fost excluşi de nucleul dominator şi lacom al unei elite fără morală şi bun simţ. Oamenii Marginalizaţi îşi duc zilele până la capăt cu multă demnitate, nu cerşesc şi nu comit fapte reprobabile, noroc cu anumite organizaţii umanitare care le mai trimit ajutoare de supravieţuire. Zona unde trăiesc este denumită într-un mod răutăcios „Planeta şobolanilor”, ca o aluzie la faptul că după un cataclism de proporţii apocaliptice, numai şobolanii au capacitatea să supravieţuiască într-o proporţie foarte mare. Contrar celor spuse despre ei,

aceștia supraviețuiesc datorită spiritului și a puterii mentale colective, egregorul care îi ține uniți și le dă speranțe în viitor.

Oamenii Marginalizați vorbesc fără să fie auziți, spun lucrurilor pe nume și povestesc de ce s-a ajuns aici, de ce lumea și-a pierdut speranța sau nu mai are nevoie de schimbare. Puțini sunt cei care opresc în acest loc și îi ascultă, mânați mai mult de o curiozitate ciudată, nepăsători la suferința lor, intrigati de creaturile vorbitoare coerent, logic, dar de neînțeles pentru vulgul ghiftuit, apatic, cu ochi apoși și urechi blege care se ciulesc doar când aud cuvântul magic „bani”!

De fiecare dată, povestea lor începe cu geneza și se oprește în zilele noastre, nu vor să facă previziuni de frica unui viitor care se poate întâmpla oricând. Un viitor care se poate inspira din trăirile lor. Oricum, viitorul apropiat îi sperie foarte tare, pentru că nu se vede în zare fumul alb al vulcanului și nici barometrul social nu indică un nivel maxim al suportabilității.

Și atunci discută despre tăcere, apoi tac unul câte unul. În alte zile, cel mai nebun dintre ei le spune că tăcerea despre tăcere este numai pentru ei, dar pentru ceilalți trebuie să rupă tăcerea. Predica aceluia Nebun se aude ca un ecou, iar mintea celor fără prejudecăți o primesc cu teamă și o ascund într-un sertăraș îndepărtat, pierdut în circumvoluțiunile din ce în ce mai plate ale unui creier amorțit.

Fără nicio frică de Sistem, Nebunul le spune povestea:

„Orașul Nou este Megalopolisul Continentului! Este populat de oameni ahtiați după putere și înavuțire, pasionați de jocuri de noroc, îndrăgostiți de bani și cu sufletul

vândut întunericului, în spiritul materialist care stăpânește nebunia «căutătorilor de comori». Sunt cei goliți de sentimente și fără scrupule în tot ce acumulează, care și-au construit propria închisoare a sufletului. Sunt cei care au aceea privire morbidă și insalubră mental de îngustare a orizontului și care se împotrivesc armoniei interioare. Sunt doar roboți cu inteligență artificială care nu înțeleg frumusețea familiei, a dragostei, a prieteniiilor reale și a adevăratelor valori ale umanității, iar în ultimele secunde de viață realizează că și-au pierdut timpul cu lucruri mărunte și nenumorabile. Nici n-au avut curajul necesar să caute adevărul, să vorbească cu ei înșiși și să-și înțeleagă rostul pe pământ, să trăiască cu sufletul împăcat și echilibrat...

Sistemul a creat niște reguli care trebuie respectate, deși, după cum se observă zilnic, n-a avut o viziune prea bună când le-a creat. Oamenii aceștia merită mai mult respect și ajutor din partea autorităților, sunt ființe raționale, nu animale. Degeaba! Deocamdată nu se schimbă nimic, nu poți să te pui cu Sistemul, el te învață ce-i mai bine și cum să te porți în societate.”

Și dacă Nebunul are dreptate?

De fiecare dată, înainte de aceste întâlniri, simte nevoia să treacă prin zona cu oamenii amărâți, este un barometru al stării reale prin care trece societatea și al vremurilor pe care le traversează omenirea. Cum este posibilă o asemenea discrepanță între categorii sociale, cum s-a ajuns la o situație atât de gravă, cum au reușit pauperizarea atâtor oameni

Într-un timp așa de scurt? Simte în adâncul sufletului că situația ar fi alta, dacă ar exista programe guvernamentale de luptă împotriva sărăciei, iar acestor oameni li s-ar oferi o șansă reală de depășire a condiției insalubre în care s-au adâncit acești bieți cetățeni ai Orașului Nou. Dar cine s-o facă? Tot ce a citit până acum se referă la o viață armonioasă și fără griji datorită măsurilor întreprinse de Sistem. Dar idealul Sistemului nu concordă cu realitatea obiectivă, în care tot mai mult se adâncesc discrepanțele în funcționarea societății propuse. Pare mai mult o dominație tacită și asumată, fără să ai impresia că-ți merge rău, ba chiar să crezi că acesta este drumul cel mai bun în viață. Ideologia este simplă și cu repere emoționale, la prima vedere te încântă cu egalitate în drepturi și libertate de exprimare, dar îți lipsesc cu desăvârșire în viața reală. La bază, ideologia este mult mai perfidă și are în compoziție ideile neorealismului, nu curentul filozofico-artistic, ci teoria de acaparare a lumii. Balanța puterii trebuie să fie în mâinile cuiva, asta este lăcomia fără margini, boala cea mai gravă a planetei!

Sfaturile unui Maestru către o „romancieră”

„Nimeni nu scrie bine de la început și fiecare scriitor își perfecționează stilul neîncetat, până la adânci bătrâneți. Deci, ce voiam să-ți spun este următorul lucru: ai făcut primul pas, cel mai greu – te-ai apucat de scris. Cel mai mare pericol este să te îmbeți cu apă rece și să crezi că ai devenit scriitor. Nu, este o cale foarte lungă și cu multe obstacole. Dar și cu satisfacții la finalul drumului. Nu vreau să te dezamăgesc. În scris, primii 20 de ani sunt cei mai dificili, după această perioadă de ucenicie începi să înțelegi greutatea fiecărui cuvânt și poți să-l așezi acolo unde îi este rostul. Cuvintele sunt ca niște mărgelile, pe care le folosești fie la construcția nu a unui simplu șirag, ci a unui tablou, unul cu mărgelile de diamant, fie – *nota bene!* – le întinzi pe o ață, până la limita suportabilității, până aproape să se rupă sub greutatea lor, conform legilor fizicii. Această ață imaginară ce dă echilibru mărgelilor ține de inspirație, trebuie doar să știi cât și cum să le folosești pentru «a nu se rupe ața». Ea nu este o sfoară groasă, pentru că «mărgelile» – mici diamante ale gândului – nu pot fi trecute printr-o funie groasă, aspră și, până la urmă, neprimitoare. Sensibilitatea artistică își spune, își impune cuvântul, iar cuvântul se hrănește cu sensibilitatea scriitorilor, a căutătorilor de sens și perfecțiune. Când ața face «burtă» sub greutatea unor mărgelile mai dense, atunci constructorul de cuvinte care compune acest abac literar trebuie să le înlocuiască cu altele mai ușoare, dar la fel de expresive. De obicei, ața suportă atâtea mărgelile cât să

nu-i pericliteze rezistența emoțională și să nu-i dezbine atomii care mențin legătura și echilibrul universal... mă rog, ca un lanț molecular al inspirației divine..."

Scriitorul se opri brusc, conștient că depășise cu mult cadrul didactic al expunerii sale, că ultimele cuvinte erau doar pentru el.

Profitând de momentul de tăcere, Thalia întrebă:

– Și eu...?

Kevin reveni „ex cathedra”, întrerupându-și visarea:

– Scrie, scrie, scrie! Acesta este îndemnul meu, și vei avea răspunsul dacă ai făcut bine sau rău... mai târziu. Încearcă să construiești o mică poveste, creează câteva personaje pe care le plasezi apoi în anumite locuri, le intersecțezi viețile și faptele, cauți o intrigă și, mai apoi, după ce dezvolți narațiunea, îi găsești și un final, fericit sau tragic. Toate au un început și-un sfârșit! OK? Începi să scrii ceea ce ți-am sugerat și apoi vedem cum improvizăm. Textul tău de azi doar aparent este abstract, în fapt totul fiind relatat cât se poate de concret. Lucrurile pe care le prezinți sunt clare ca lumina zilei și sunt desprinse din realitate. Literele sunt cărămizile cunoașterii, atât ca valoare simbolică individuală, cât și prin infinita lor înlănțuire, ambele deschizând frontierele imaginare și delicate ale cuvântului. Ne grăbim să scriem litere și să înșirăm cuvinte și nu este bine. Graba ne face să construim doar o mică relatare, un episod care ne aleargă într-o singură direcție și, după un oftat prelung, ne trânteste ușa în nas. Tu ai auzit de caracterizarea personajelor? Mama și fiica, tatăl și fiul, certuri și împăcări?! Prea puțin! Când scriem, nu trebuie să ne grăbim, suntem datori să încercăm să surprindem cât mai multe detalii, nu doar

privind înfățișarea acestora, ci și despre locuri, alți oameni cu care ei intră în contact, declicuri și întâmplări reamintite, lucruri banale sau misterioase, îmbrăcăminte, ticuri sau aptitudini, timp și spațiu, noapte și zi, vise și speranțe, regrete și greșeli și încă multe, multe altele. Pentru început, am să te rog să citești câteva romane, care, desigur, te vor ajuta să înțelegi mai bine. Deci, te rog să te duci la Librăria Cărților Bune, unde ai să găsești și romanele mele. Cam atât. Aștept de la tine o mică poveste, încearcă în șapte-opt pagini să creezi ceva deosebit. Și, dacă tu ești mulțumită de ceea ce-ai scris... caută-mă. Succes!

– Vă mulțumesc mult, Maestre... așa am să fac!

Poveste pentru oameni mari

M-am gândit de multe ori să scriu o poveste deosebită, în care să descoperim esența umană, ori să înțelegem mai bine de ce lumea în care trăim este incredibil de rece, copleșită de probleme și acaparată de ignoranță. Am tot așteptat acel moment prielnic, dar nu a apărut... Nu găsești timp pentru tine, pentru problemele care te macină în interior, doar te strofoci cu „problemele” societății și îți consumi întreaga energie. Asta este, din păcate.

Mai târziu, când simți cu adevărat că sufletul îți va părăsi corpul fizic, și ne place ideea că vom avea o de-dublare astrală sau o decorporalizare, că experiența acumulată cu atâta greutate într-o viață se va uni cu un ocean al energiei cosmice și, mai ales, că nu se va duce totul pe Apa Sâmbetei... Nu știm și nici nu ne este la îndemână să înțelegem acest lucru, doar să bănuim anumite căi ale destinului nostru terestru și extraterestru. Voi continua altădată această dezbatere. Promit.

În schimb, am să vă spun o poveste la fel de interesantă, pe care am citit-o cu mult timp în urmă.

Odată, un copil s-a urcat pe un curcubeu și a descoperit în spatele norilor un oraș magnific. Minunata urbe avea palatele din cleștar, casele din aur și străzile pavate cu argint. Bisericile erau atât de primitoare, încât toți cei care le treceau pragul erau iertați de păcate și nu mai săvârșeau altele... Oamenii care locuiau acolo erau frumoși și primitori, armonia se simțea în fiecare casă, nimeni nu avea vreo

supărare și cu toții erau bucuroși de lumina care strălucea deasupra lor, cu atâta generozitate... Cum se numea incredibila așezare? „Orașul lucrurilor bune pe care oamenii au vrut să le facă”.

Ghid pentru călătoria interioară

Suntem cu toții călători prin viață și depinde de noi ce decizii vom lua în marea cursă a existenței. Marea provocare în viața fiecăruia începe cu primul pas, atunci când ne naștem și deschidem ochii fizici! Marea Călătorie presupune un număr de etape, de călătorii mai mici, în care trebuie să pornim de fiecare dată cu „primul pas” și, tot așa, până la destinația finală, când, poate, vom deschide ochiul înțelepciunii...

Unele căutări și decizii ating nivelul conștientului, altele se poziționează în latura subconștientului, ne conduc pașii fără să fim siguri că am procedat bine.

Suntem ușor interpretabili din acest punct de vedere, cum poți să mergi pe un drum fără să știi că faci asta?!

Răspunsul nu caută o justificare a momentului, mai degrabă analizează o anumită stare de fapt. Poți fi pelerin fără să-ți dai seama, nu ți-ai ales drumul, el te-a ales pe tine și mergi pe el inconștient.

Alergătura în stare de inconștiență nu te ajută la nimic, doar te ține ocupat și-ți irosește timpul cu false concepții despre lume și viață. Chiar dacă ai impresia că mergi pe un drum sigur, în realitate doar rătăcești în linie dreaptă!

Adevărata cursă începe în momentul în care realizezi ce faci! Clipa în care faci primul pas conștient pe drumul tău, este de fapt momentul în care începe călătoria. Acel prim pas conștient conferă sens și valoare tuturor pașilor pe care i-ai făcut până în acel moment, precum și celorlalți pași

pe care urmează să-i faci. Deși pare doar o clipă neînsemnată din traiectoria noastră, acel prim pas conștient creează o delimitare, îți marchează drumul pe care trebuie să-l urmezi. Rătăcitorul devine instantaneu un călător veritabil, capabil să-și drămuiască resursele și să lupte până la capăt, dintr-un observator banal devine cercetător, cunoscător... până ajunge un om cu un nivel ridicat de gândire și cu o libertate de conștiință.

Tot ce a fost înainte de acest pas devine experiență și istorie personală. Decizia de a fi atenți la ceea ce facem reprezintă deosebirea dintre rătăcire și căutare, ori confuzie și înțelegere.

Revenind la primul pas pe drumul vieții, consideri că ți-ai început voiajul interior și ești mult mai atent cu ce se întâmplă în jurul tău. Dar îți vine imediat în minte întrebarea: „Călătoria spre...?”

După primul pas apare și prima întrebare, la care răspunsul abia la final îl vei primi. Odiseea cunoașterii interioare!

Ai realizat că ești un simplu pasager, că nu mai rătăcești haotic și că te îndrepti spre ceva, dar nu cunoști adevărata destinație. Ai început să observi ce este în jurul tău, aproape de tine. Începi să înțelegi unele lucruri, dar nu zărești finalul călătoriei, sau, poate, nu vezi nici drumul pe care mergi. Îți apare ca un punct minuscul la orizont. Nu poți spune unde este exact acel punct, când vei ajunge acolo, și, mai ales, ce vei găsi în acel loc! Oricâți pași vei face și oricât de repede te vei deplasa, acel punct din față pare neschimbat, rămâne un punct misterios. Căutând lumina aceluiași punct, te străduiești să observi, să asimilezi, să constru-

iești ceva durabil. Interesant este faptul că, deși nu remarci o schimbare vizibilă în mintea ta, de fiecare dată, acel punct este altceva. Tot ce observi, înveți și asimilezi se adaugă la ideea ta despre acel punct și îi schimbă configurația, îl face mai luminos, astfel încât te atrage mai mult și te stimulează ca să ajungi acolo. Nu este o himeră, iar punctul nici nu se mărește, nici nu dispare din raza ta vizuală. Eventual se schimbă ceva numai în mintea ta.

Mă întreb retoric dacă nu cumva punctul spre care tindem este de fapt un alt drum, o altă călătorie spre o destinație necunoscută, și tot așa, de fiecare dată nefiind altceva decât o nouă căutare...

Tăblițele Scriitorului

În orașul lui Bucur au fost descoperite două tăblițe de lut. Vârsta acestor tăblițe este deocamdată necunoscută. A fost folosit alfabetul latin, în tehnica scrisului cuneiform (adâncituri în formă de cuie, săpate în piatră sau imprimate pe tăblițe de argilă) și sunt reproduse versurile unui poet necunoscut... Lucian Ciuchiță. Pe o tăbliță este scris:

CONSTATARE

Sunteți cei care trebuia să mă caute Ieri?
Îmi pare rău, v-am așteptat până la apusul soarelui,
Crezând că vă pot fi de folos.
Astăzi, m-am contopit cu viitorul...

Iar pe cealaltă:

ÎNCOTRO?

Există trepte spre Abis,
Și altele către locuri paradisiace.
Sunt scări fără sfârșit pe care pășim,
Când Viața se scurge prin tunel...

Scrisul de pe plăcuțe se aseamănă izbitor cu tăblițele sumeriene, iar tehnica folosită este identică cu cea a scribilor din Mesopotamia. Tăblițele Scriitorului nu au fost analizate cu Carbon 14.

Acesta a fost un pamflet. În realitate, am avut o idee și i-am dat viață... în lut! Am scris două poezii pe tăblițe de argilă, apoi le-am copt în... aragazul din bucătărie. Sunt sigur că trebuie să mai studiez cum se coace lutul. Aceste tăblițe de argilă sunt unicate, poeziile sunt scrise de mâna mea prin tehnica vechilor scribi, îmi poartă semnătura și, mai ales, sunt o parte din mine... Am să le ofer celor care își doresc să-mi descopre gândurile încrustate pe argilă.

De ce am creat ceva unic? Tăblițele Scriitorului... Să redescoperim esența exprimării în scris, să ne prețuim istoria și valorile universale, picăturile de genialitate care s-au scurs în atâtea milenii de existență, ca să devenim noi astăzi ce suntem. M-am întors la începuturile omenirii, să învăț tehnica scrisului în argilă, căci până acum am tot scris în nisip... poate cărțile vor fi arse, dar noi, cei robiți scrisului, vom săpa în continuare în piatra cunoașterii și ne vom așterne gândurile pe tăblițe de lut. Iar focul nu are același efect asupra lutului – cum ar în cazul cărților – ci îl va transforma în ceramică durabilă, să reziste peste veacuri, indiferent de câte furtuni se vor abate asupra omenirii, iar pe acea ceramică vom redescoperi scrisul cu penelul și cerneala – ideograme, hieroglifice –, așa cum o făceau fenicienii, egiptenii și chinezii în urmă cu mii de ani... Sau ne vom adăposti în Peștera lui Platon, și la lumina focului lăuntric ne vom exprima prin pictograme.

Materialism vulgar

Priviți în jurul vostru, priviți dincolo de ziduri dacă vreți să vedeți, așa cum este, lumea în care trăim.

Ce auziți în fiecare zi, care este cuvântul *passé-partout* în toate ipostazele vieții? Banul! Acesta este cuvântul „magic” al vremurilor noastre, nimic nu-i mai important într-o lume cu obsesii materiale și consumerism în care totul se rezumă la mult, scump și prost!

Crantor, un filozof astăzi aproape necunoscut, încă din secolul 3 înainte de Hristos, constatare că banii erau *nervus rerum* („nervul lucrurilor”) și într-adevăr existau și pe atunci tentații materiale (monede, case, cai și care, veșminte scumpe, titluri în înalta societate etc.), dar pentru marea majoritate a anticilor exprimarea gândurilor și a ideilor filozofice cântăreau mai mult.

Unde este învățătura lui Platon, în care armonia combinației spirituale (om, intelect și suflet) avea efect miraculos asupra materiei?

Au trecut mii de ani și lumea și-a pierdut atracția față de interpretările și polemica ideilor vii și pătrunzătoare, preferând a îmbrățișa dogma ca pe o formă facilă de înțelegere a existenței și n-a mai fost nevoie de gândire, doar de acceptare a destinului de vită care merge la abator!

De la dialectica filozofilor greci la materialismul lui Marx este distanță mare și, evident, căi de abordare și înțelegere diferite, iar marxismul s-a dovedit a fi numai utopic!